

KUTSESTANDARD

Meisteraednik, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Meisteraednik, tase 5	5

Võimalikud spetsialiseerumised ja nimetused kutsetunnistusel	
Spetsialiseerumine	Nimetus kutsetunnistusel
Köögiviljakasvatamine	Köögiviljakasvatuse meisteraednik, tase 5
Puuviljakasvatamine	Puuviljakasvatuse meisteraednik, tase 5
Lillekasvatamine	Lillekasvatuse meisteraednik, tase 5
Puukoolitöö	Puukooli meisteraednik, tase 5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

<p>A.1 Töö kirjeldus</p> <p>Aianduse kutsealal on kolm kutset: nooremaednik, tase 3; aednik, tase 4 ja meisteraednik, tase 5.</p> <p>5. taseme meisteraednik on laiaulatuslike teadmistega aiandusspetsialist, kes täidab mitmekülgeid tööülesandeid (sh ka ettearvamatutes olukordades), kavandab asjakohaseid muudatusi ja korraldab nende rakendamist. Ta on spetsialiseerunud kas puuviljakasvatamisele, köögiviljakasvatamisele, lillekasvatusele või puukoolitööle ning planeerib töö- ja kasvatasmahud oma spetsialiseerumisalal. Oma spetsialiseerumisalal on tema põhilised tööülesanded töö planeerimine, külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine, aiakultuuride hooldamine, saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine.</p> <p>Meisteraednik valib ja rakendab tehnoloogiad, meetodeid ning töövahendeid, kohandab oma käitumist olukorrale vastavalt. Ta vastutab tööühma töö eest, hindab tööde kvaliteeti ja analüüsib töö tulemusi. Meisteraednik peab tähtsaks eetilisi tõekspidamisi ja väärtusi, järgides head aiandustava ning keskkonna- ja tööohutusnõudeid.</p>
<p>A.2 Tööosad</p> <p>A.2.1 Tööde ja vahendite planeerimine</p> <p>A.2.2 Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine</p> <p>A.2.3 Aiakultuuride hooldamine</p> <p>A.2.4 Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine</p> <p>A.2.5 Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine</p> <p>A.2.6 Juhtimine ja majandamine</p>
<p>Spetsialiseerumisega seotud tööosad</p> <p>Spetsialiseerumine toimub vastavalt aianduse valdkonnale: köögiviljakasvatamine, puuviljakasvatamine, puukoolitöö, lillekasvatamine vm. Kõik spetsialiseerumised on otseselt seotud kirjeldatud tööosadega.</p>
<p>Valitavad tööosad</p> <p>A.2.7 Muru rajamine ja hooldamine</p> <p>A.2.8 Haljasalade rajamine ja hooldamine</p> <p>A.2.9 Sillutise (betoonkivi, looduskivi, puidu- ja sõelmeteede) paigaldamine</p> <p>A.2.10 Aiakaupade müümine</p>

A.2.11 Lilleseadete ja kompositsioonide valmistamine
A.2.12 Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine
A.3 Töö keskkond ja eripära
Meisteraedniku töö on paindliku tööajaga, vajadusel töötatakse ka puhkepäevadel. Tema töö on vahelduvate tööülesannetega ning toimub nii väli- kui ka sisetingimustes. Meisteraedniku töö terviseriskid on raskuste tõstmine, müra, töötamine mehhanismidega, töötamine kõrgustes, ilmastikuolude ja temperatuuride vaheldumine, niiskus ning kokkupuude erinevate allergeenidega (nt taimed, kemikaalid, tolm jm).
A.4 Töövahendid
Aedniku põhilised töövahendid on: aiandustarvikud: substraadid, pakkematerjalid, potid, väetised, taimekaitsevahendid, aianduslikud kattematerjalid, toetusvahendid, multšid, kärud, labidad, rehad, kühlid, mitmesugused löikevahendid ja muud tarvikud; masinad ja seadmed: traktorid, mullaharimisriistad, külvi- ja istutusmasinad, väetisekülvikud, taimekaitsepritsid, saagikoristusmasinad, niidukid, trimmerid, mootorsaed, hekilõikurid, laadurid, kastmissüsteemid, kasvuhooneautomaatika ja muud masinad ning seadmed; mõõteriistad: kasvuparameetrite mõõtjad, mõõdulint, kaal ja muud mõõteriistad; sidevahendid: arvuti ja telefon jm; muud abivahendid: koristusvahendid ja muud abivahendid.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
5. taseme meisteraedniku töö eeldab töökust, ausust, motiveeritust, vastupidavust, koordineerimist; koormus-, pinge- ja keskkonnataluvust; kohanemis-, vastutus-, koostöö- ja õppimisvõimet; korrektsust, sotsiaalsust, loominguilist, iseseisvust ja saavutusvajadust.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
5. taseme meisteraednikena töötavad tavaliselt inimesed, kellel on vähemalt kutsekeskharidus, kaheaastane töökogemus spetsialiseerumisalal ning läbitud spetsialiseerumisele vastav koolitus.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Köögiviljakasvataja, puuviljakasvataja, aednik, puukooli aednik, lillekasvataja, tootmisjuht.
A.8 Reguleerimised kutsealal tegutsemiseks
Taimekaitsetunnistus vastavalt taimekaitseseadusele.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Selle kutse taotlemisel on nõutav kohustuslike kompetentside B.2.1-B.2.6 ja B.2.13 (läbiv kompetents) täiendamine ning võimalus valida ja täiendada lisakompetentse (valitavad kompetentsid B.2.7 -B.2.12). Spetsialiseerumine toimub vastavalt aianduse valdkonnale – köögiviljakasvatamine, puuviljakasvatamine, puukoolitöö, lillekasvatamine vm ning kõik töösad on spetsialiseerumistega otseselt seotud. Kompetentside hindamine toimub vastavalt valitud spetsialiseerumise valdkonnale.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Tööde ja vahendite planeerimine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) koostab külvikorra ja tootmisplaani ning arvestab mahud, lähtudes ettevõtte eripärast ja turuolukorrast;	

<p>2) arvestab materjalide (mullad, taimmaterjal, sh ajatavad aiakultuurid, seemned, potid, väetised, aiatarvikud jne) mahud ja planeerib tootmismahud, lähtudes ettevõtte eripärast ja turuolukorrast; hangib lisateavet asjakohastest allikatest;</p> <p>3) valib ja hangib materjalid vastavalt arvestatud mahtudele ja tarvikute omadustele, jälgides hinna ja kvaliteedi suhet;</p> <p>4) planeerib ja valib aiakultuurid, lähtudes kasvukohast, -substraadist ja mullastiku sobivusest;</p> <p>5) planeerib taimekaitsetööd vastavalt aiakultuurile;</p> <p>6) koostab väetamisplaani vastavalt aiakultuuri vajadusele;</p> <p>7) planeerib tööjõuvajaduse vastavalt tootmismahule;</p> <p>8) planeerib mehhanismide vajaduse vastavalt tootmisspetsiifikale ja tootmismahutudele;</p> <p>9) planeerib tööaja ja -mahu kogu tootmisprotsessi ulatuses lähtudes ettevõtte eripärast ja turuolukorrast;</p> <p>10) koostab tootmisprotsessi kulueelarve, lähtudes tööde ja materjalide maksumusest.</p>	
<p>Teadmised:</p> <p>1) materjalid ja nende omadused;</p> <p>2) mullastiku ja kasvusubstraatide omadused;</p> <p>3) ettevõtluse alused;</p> <p>4) õigusaktide nõuded oma töövaldkonna piires;</p> <p>5) organisatsiooni juhtimise alused;</p> <p>6) aianduslike rajatiste liigitus (kasvuhooned, kasvutunnelid, kasvulavad, hoidlad, kaitserajatised, kastmissüsteemid jne) ja tootmistehnoloogiad (seadmed, mehhanismid jne).</p>	
<p>Hindamismeetod(id): Praktiline töö ja intervjuu.</p>	
B.2.2 Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1) valmistab töökoha ja aiakultuuride kasvukoha ette (paigaldab tööks vajalikud vahendid, rohib, puhastab, kaevab, tasandab jm), lähtudes planeeritavast tegevusest, kasutades selleks vajadusel mehhaanilisi ja käsitööriistu; vajadusel tellib alltöövõtja, lähtudes planeeritavast tegevusest;</p> <p>2) väetab aiakultuure käsitsi, käsimehhanismide, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile, seadistab ja vajadusel reguleerib mehhanisme, järgides kasutusjuhendit ja tööohutusnõudeid;</p> <p>3) hindab paljundusmaterjali, sh ajatavate aiakultuuride kvaliteeti visuaalselt ja klassifitseerib selle vastavalt etteantud nõuetele;</p> <p>4) seadistab külvi- ja istutusnormi masinal vastavalt plaanile; külvab seemned, pikeerib ja istutab aiakultuure käsitsi või masinaga vastavalt külvinormile ja istutusskeemile; kontrollib töö tulemust, lähtudes töö eesmärgist;</p> <p>5) multšib nii käsitsi kui ka mehhanismidega, arvestades aiakultuuri agrotehnilisi nõudeid;</p> <p>6) toestab aiakultuure, arvestades nende eripära; planeerib ja juhendab toetussüsteemi rajamist, vajadusel tellib alltöövõtja, lähtudes töömahust;</p> <p>7) juhendab kaastöötajaid ning kontrollib töö tulemust, lähtudes töö eesmärgist.</p>	
<p>Teadmised:</p> <p>1) paljundusmaterjalide liigitus, omadused ja kvaliteedinõuded;</p> <p>2) enamkasvatatavate taimede ja enamlevinud umbrohtude liigitus;</p> <p>3) ajatusmaterjalide liigitus ja kasvunõuded;</p> <p>4) aiakultuuride agrotehnoloogia alused (vt lisa 2) vastavalt valitud spetsialiseerumisele;</p> <p>5) väetamise põhimõtted spetsiifilises valdkonnas, kastmise ja kastmissüsteemide põhimõtted/metoodika.</p>	
<p>Hindamismeetod(id): Praktiline töö.</p>	
B.2.3 Aiakultuuride hooldamine	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad: Vastavalt spetsialiseerumise valdkonnale:</p> <p>1) määrab aiakultuuride hooldustööde vajaduse, lähtudes aiakultuuri agrotehnoloogiast;</p> <p>2) seab aiakultuuride väetamisnormid, väetab käsitsi, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile; seadistab ja vajadusel reguleerib väetamismehhanisme (sh automatiseeritud väetussüsteemid), järgides kasutusjuhendit ja tööohutuse nõudeid; vajadusel tellib alltöövõtja, lähtudes töö eripärast;</p>	

- 3) määrab aiakultuuride kastmisenormid, kastab käsitsi või kastmissüsteemidega, seadistab ja vajadusel reguleerib kastmisseadmeid (sh automatiseeritud kastmissüsteemid), järgides kasutusjuhendit ja tööohutuse nõudeid; vajadusel tellib alltöövõtja, lähtudes töö eripärast;
- 4) teeb hooldustöid (sh jälgib ajatatavate aiakultuuride kasvutingimusi), kasutades vastavaid masinaid, järgides kasutusjuhendit ja tööohutuse nõudeid; vajadusel tellib alltöövõtja, lähtudes töö eripärast;
- 5) teeb taimekaitsetöid, (sh taimekaitsevahenditega, mille kasutamiseks on vaja taimekaitsetunnistust) ning järgib töö- ja keskkonnohutuse nõudeid; peab taimekaitsevahendite kasutamise arvestust;
- 6) korraldab umbrohutõrje, arvestades töömahtu;
- 7) kaitseb istandust ebasoodsate ilmastikumõjude, loomade ja lindude eest kasutades vastavaid abivahendeid;
- 8) kujundab ja lõikab taimi, lähtudes aiakultuuri või sordi agrotehnilistest iseärasustest ja vajadustest.

Teadmised:

- 1) agrotehnoloogia alused;
- 2) aiakultuuride kaitsmise võimalused ebasoodsate ilmastikumõjude eest;
- 3) taimede kaitsmise võimalused lindude ja loomade eest;
- 4) aiakultuuride hooldamise töövõtted ja -vahendid;
- 5) ajatusmaterjalide liigitus, omadused ja hooldusnõuded;
- 6) enamkasvatatavate taimede ja levinumate umbrohtude liigitus;
- 7) aiakultuuride enamlevinud haiguste ja kahjurite liigitus, taimekaitse alused.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö.

B.2.4 Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

- 1) hindab saagi või toodangu küpsusastet, kvaliteeti vastavalt kvaliteedinõuetele ja määrab kvaliteediklassid;
- 2) teeb valikulist või laussaagikoristust ja komplekteerib toodangu, lähtudes kvaliteedinõuetest;
- 3) määrab ja juhib hoiutingimusi vastavalt aiakultuurile;
- 4) planeerib ja korraldab ladustamist; ladustab toodangu, kasutades vajalikku tehnikat, ning arvestades tööohutusnõudeid ja säilitamistingimusi;
- 5) sorteerib saagi või toodangu lähtuvalt kvaliteedinõuetest ja -klassidest;
- 6) pakendab ja markeerib saagi või toodangu vastavalt nõuetele.

Teadmised:

- 1) kvaliteedinõuded ja -klassid;
- 2) õigusaktidest tulenevad pakendamise ja markeerimise nõuded;
- 3) hoidlate liigitus ja hoiustamistingimuste alused;
- 4) saagi või toodangu säilitustingimused.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, intervjuu.

B.2.5 Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

arvestades paljundusaegu, -tingimusi ja -viise:

- 1) poogib (silmastab, oksastab jm);
- 2) paljundab taimmaterjali (juurevõsud, võsundid jm), lähtudes taimede paljundusviisist;
- 3) paljundab pistikutega (lehe-, juure-, varrepistik, pistoks, haljaspistik, võrsik jm);
- 4) paljundab generatiivselt (valib taimed ja seemned, tolmeldab jm), lähtudes taimest;
- 5) kasvatab istikuid, lähtudes taimeliigi kasvutingimuste nõuetest;
- 6) pakendab ja markeerib toodangu, arvestades taimmaterjali eripära.

Teadmised:

- 1) taimmaterjali vegetatiivse paljundamise põhimõtted;
- 2) taimmaterjali generatiivse paljundamise põhimõtted;
- 3) puukoolimajanduse põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö ja teoreetiline ülesanne.

B.2.6 Juhtimine ja majandamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) koostab äriplaani vastavalt algkapitali olemasolule ja võimalustele; 2) arvestab organisatsiooni tasuvust, lähtudes finantsarvestuse alustest; 3) juhib ja juhendab ühe või mitme väikese aednike töögrupi tööd, juhindudes tööülesannetest, nende efektiivsest korraldamisest, töötervishoiu ja tööohutusnõuetest, õigete töövahendite ja -võtete valikust; 4) nõustab kaastöötajaid ilmnenud vigade analüüsimisel ja parandamisel, juhindudes tööülesandest, õigete töövahendite ja -võtete valikust ning kvaliteedinõuetest; 5) koostab ja jälgib eelarve ning töögraafiku täitmist, lähtudes ettevõtte tootmistegevusest; 6) kontrollib kvaliteedinõuetest kinnipidamist, jälgib hoiustamise ja kauba ettevalmistamise vastavust ja analüüsib töö tulemusi, lähtudes aiakultuuri eripärast ja õigusaktide nõuetest. 7) koostab ja esitab nõutud aruanded, lähtudes õigusaktide nõuetest.	
Teadmised: 1) juhtimise ja ettevõtluse alused; 2) äriplaani koostamise alused/põhimõtted; 3) personalijuhtimise alused; 4) aianduse kutseala reguleerivate õigusaktide nõuded.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö.	

VALITAVAD KOMPETENSIID

Selle kutse taotlemisel on võimalus valida ja tõendada lisakompetentse (valitavad kompetentsid B.2.7 -B.2.12).

B.2.7 Muru rajamine ja hooldamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) valmistab ette pinnase, arvestades olemasoleva pinnase eripära, vajadusel teeb keemilist umbrohutõrjet, kasutades tehnilisi vahendeid ning järgides keskkonna- ja tööohutusnõudeid; 2) märgib maha murupinna, lähtudes projektist (töökirjeldusest); 3) külvab käsitsi või külvikuga muruseemned ja väetise ning tihendab pinnase, arvestades külvinormidega; 4) paigaldab siirdmuru, arvestades maapinna eripära ja ilmastikutingimusi; 5) kastab muru külvijärgselt, hindab perioodilist kastmisvajadust ning kastab vastavalt vajadusele kogu murupinna ulatuses; 6) hindab niitmisvajadust ja niidab muru, kasutades mehhanisme (muruniidukit, trimmerit) ja järgides tööohutusnõudeid; 7) hindab muru väetamisvajadust ja väetab muru käsitsi või külvikuga vastavalt vajadusele; 8) teeb muid hooldustöid (multšimine, õhustamine, püstilõikus, samblatõrje, parandus- ja täienduskülv jm).	
Teadmised: 1) murutüübid; muruseemne liigid ja -sordid ning nende sobivus seemnesegudesse; 2) käsitsi ja mehaanilise mullaharimise põhimõtted; 3) mullaharimise ja muru hooldamise tööriistade kasutuspõhimõtted; 4) erinevate murude rajamise põhimõtted; 5) murupinna mahamärgkimise põhimõtted; 6) aiakultuuride kastmis- ja väetamis põhimõtted; 7) hooldustööde põhimõtted.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö.	
B.2.8 Haljasalade rajamine ja hooldamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) märgib istutusalad ja nende kõrgused ning taimede asukohad, lähtudes projektist (töökirjeldusest); 2) valmistab ette kasvualue, arvestades projekti, olemasolevat pinnast ja planeeritud taimi ning teeb vajadusel umbrohutõrjet;	

- 3) paigaldab istutusala servad, lähtudes objekti vertikaalplaneerimisest;
- 4) paigaldab geotekstiilid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja objekti eripärast;
- 5) külvab seemned; istutab, kastab, toestab ja lõikab tagasi taimed, lähtudes projektist (töökirjeldusest), arvestades istiku tüüpi, suurust, taime liiki, kasvunõudeid, ilmastiku- ja mullatingimusi;
- 6) istutab suured puud/põõsad, arvestades haljastusprojekti (töökirjeldust) ning järgides tööohutusnõudeid;
- 7) multšib, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja taimede kasvunõuetest;
- 8) pügab või noorendab hekke, kasutades selleks ettenähtud hekilõikureid ja -kääre, järgides töökeskkonna ja tööohutusnõudeid ning head aiandustava;
- 9) hooldab (toestab, lõikab, kastab, multšib, kobestab, rohib, valmistab talveks ette) taimi ja istutusalasid, arvestades head aiandustava;
- 10) teeb taimekaitseteid, kasutades taimekaitsevahendeid vastavalt nõuetele;
- 11) väetab vastavalt väetusskeemile, arvestades väetusnorme;
- 12) teeb vilja- ja ilupuude ning marja- ja ilupõõsaste hooldus-, kujundus- ja noorenduslõikust, järgides head aiandustava;
- 13) komposteerib taimejäätmel orgaanilise aineringe tagamiseks ning taimetervise ökoloogiliseks tugevdamiseks.

Teadmised:

- 1) aias kasvatatavate taimede liigitus ja kasvunõuded;
- 2) põhiliste umbrohtude liigitus;
- 3) objekti kasvukeskkonnast tulenevad taimede istutusnõuded;
- 4) istikutüübid;
- 5) geotekstiilide, multšide ja erinevate servamaterjalide liigitus ja omadused;
- 6) aiakultuuride ja haljasalade mahamärgimiseks (horisontaalseks ja vertikaalseks) kasutatavate mõõteriistade liigitus, töö- ja hoolduspõhimõtted;
- 7) aiakultuuride ja haljasalade mahamärgimise põhimõtted;
- 8) taimekaitsevahendite liigitus ja taimekaitsetööde põhimõtted;
- 9) aiakultuuride väetamise alused;
- 10) haljasalade hooldamispõhimõtted;
- 11) haljasalade hoolduses kasutatavate tööriistade töö- ja hoolduspõhimõtted;
- 12) aiakultuuride hooldus- ja kujunduslõikuste põhimõtted;
- 13) komposteerimise (või kompostimajandus) ja jäätmekäitluse põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, intervjuu.

B.2.9 Sillutise (betoonkivi, looduskivi, puidu- ja sõelmeteede) paigaldamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) märgib maha teed ja platsid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja arvestades projekti puudumisel objekti eripäraga;
- 2) kaevab teesüvendi ja paigaldab tee aluskihid (täitekiht, külmakaitsekiht, kandekiht, tasanduskiht), kasutades vastavat tehnikat ning järgides maastikuehitusega seotud õigusaktide ja tööohutusnõudeid;
- 3) paigaldab teeäärise ja sillutise, teeb vajalikud betoonitööd, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades vajadusel ketaslõikurit või kivigiljotiini ja järgides tööohutusnõudeid;
- 4) viimistleb eri tüüpi sillutisi, järgides kvaliteedinõudeid ja projekti (töökirjeldust).

Teadmised:

- 1) teesüvendi ja aluspõhja rajamise põhimõtted;
- 2) teede ja platside mahamärgimise põhimõtted;
- 3) teede ja platside ehitusnõuded;
- 4) lihtsamate mehhanismide (ketaslõikur, kivigiljotiin, taldvibraator ja segumasin) kasutuspõhimõtted;
- 5) betooni valmistamise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö.

B.2.10 Aiakaupade müümine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) kujundab müügikoha sisustuse ja väljapaneku, tehes vajadusel koostööd spetsialistidega, arvestades müügikoha eripära;
- 2) valmistab kauba müügiks ette ning paigutab müügisaali, arvestades müügikoha eripära;

<p>3) koostab ja käsitleb kauba saatedokumente ja kaubaaruannet ning kontrollib kaupade laoseisu vastavalt vajadustele;</p> <p>4) selgitab välja kliendi vajadused, esitades suunavaid küsimusi ning arvestades kliendi võimalusi ja soove, kultuuriruumi ja traditsioone;</p> <p>5) vormistab kliendilt saadud tellimuse ning korraldab selle täitmise, arvestades tellimuse eripära;</p> <p>6) nõustab klienti ja tutvustab kaupa, soovitades erinevaid variante ja võimalusi;</p> <p>7) müüb kaubad ja pakub kliendile lisaostu võimalust, tagades kliendi rahulolu;</p> <p>8) arveldab kliendiga, kasutades erinevaid arveldusviise (sularaha, makseterminal, arve);</p> <p>9) pakib kauba, arvestades töö eripära, ilmastikutingimusi ja transpordivahendit;</p> <p>10) lahendab kliendi probleeme ja kaebusi oma pädevuse piires, vajadusel suunab probleemi lahendamise asjatundlikumale kolleegile.</p>	
<p>Teadmised:</p> <p>1) taimmaterjali ja aiakaupade liigitus ja omadused;</p> <p>2) müügitöö ja klienditeeninduse põhimõtted ja hea tava;</p> <p>3) ettevõttes kehtestatud nõuded;</p> <p>4) kauba paigutamise põhimõtted;</p> <p>5) kauba ja saatedokumentide vastavuse tundmine;</p> <p>6) laoarvestuse põhimõtted;</p> <p>7) aiakaupade hooajalisuse alused;</p> <p>8) kassatöö alused;</p> <p>9) aiakaupade kaasapakkimise põhimõtted.</p>	
<p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Praktiline töö, intervjuu, vaatlus, kombineeritud meetod.</p>	
B.2.11 Lilleseadete ja kompositsioonide valmistamine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1) valib ideele ja kompositsioonireeglitele vastava lilleseade või kompositsiooni lahenduse;</p> <p>2) püstitab tööülesande ning valib eesmärgipärased töövõtted, materjalid ja tehnika, arvestades konkreetse töö nõudeid (suurust, raskusastet, mahukust, püsivust, kestvust, tingimusi);</p> <p>3) planeerib ajakasutust, arvestades töö suurust, raskusastet, mahukust;</p> <p>4) koordineerib madalama tasemega töötajate tööajakasutust, lähtudes tööülesandest;</p> <p>5) kujundab töö hinna, arvestades suurust, materjali, töö keerukust, mahukust, tingimusi ja tööaega;</p> <p>6) pakib lilleseaded, arvestades töö eripära ja ilmastikutingimusi;</p> <p>7) organiseerib vajadusel taimeseadete lilleseadete transpordi, lähtudes tellimusest.</p>	
<p>Teadmised:</p> <p>1) kompositsioonireeglid;</p> <p>2) erinevad lilleseadetööd;</p> <p>3) töö asetusviisid ja tehnika;</p> <p>4) töövahendid ja -materjalid;</p> <p>5) töövõtted;</p> <p>6) pakkimispõhimõtted;</p> <p>7) transpordikorralduse põhimõtted;</p> <p>8) hinnakujundamise põhimõtted.</p>	
<p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Praktiline töö, vaatlus, õpimapp, intervjuu, kombineeritud meetod</p>	
B.2.12 Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1) analüüsib olukorda sisehaljastusobjektil, arvestades objekti eripära ja eesmärki;</p> <p>2) koostab projekti (töökirjelduse) eelarved, arvestades sisehaljastuse rajamise ja hooldamise materjale ja nende mahtusid;</p> <p>3) teeb sisehaljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja objekti eripärast;</p> <p>4) otsustab hoolduse vajaduse ja hooldab haljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ning objekti eripärast;</p> <p>5) koostab sisehaljastuse hoolduskava vastavalt vajadusele.</p>	
<p>Teadmised:</p>	

- 1) toataimede liigitus ja hoolduspõhimõtted;
- 2) toataimede kasvunõuded;
- 3) taimede kasvatussüsteemid (potid, kastmissüsteemid jne);
- 4) enamlevinud taimehaiguste ja kahjurite liigitus, taimekaitse alused;
- 5) sisehaljastuse hoolduskava koostamise põhimõtted;
- 6) eelarve koostamise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):
 Praktiline töö.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.13 Meisteraednik, tase 5 kutset läbiv kompetents	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) peab head aiandustava ja aedniku eetikat; 2) planeerib tööd pikemaajaliselt, juhhib ja instrueerib kolleege; 3) täidab võetud kohustusi ja saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul; annab ratsionaalseid hinnanguid ja analüüsib tagasisidet ning võtab vastu asjakohaseid otsuseid ja vastutab nende täitmise eest; 4) loob töötava kontaktide võrgustiku organisatsiooni siseselt; suhtleb klientide, kolleegide ja järelevalveasutustega; on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku ja kasulikku informatsiooni, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel; 5) tahab, oskab ja julgeb esitada ning kaitsta argumenteeritult oma seisukohti; omab vajalikke teadmisi ja oskusi kaastöötajate juhendamiseks; esitab kirjalikud materjalid struktureeritult ja loogiliselt; 6) kasutab valdkonnaspetsiifilisi teadmisi ja arendab tööalaseid teadmisi läbi pideva professionaalse arengu; on avatud uute tööülesannete, meetodite ja tehnikate omandamisele; jagab oma teadmisi ja valdkonna spetsiifikat kolleegidega; 7) kasutab, kogub ja analüüsib infot, mille põhjal langetab otsuseid või töötab välja toimivaid lahendusi mitmesugustele probleemidele; otsib ettevõtte täiustamise võimalusi; genereerib ja pakub välja uusi ideid, mõtteid ja lahendusi; 8) õpib õnnestumistest, ebaõnnestumistest ja kriitikast; talub pinget ja tuleb hästi toime tagasilöökidega; kontrollib oma emotsioone keerulistes olukordades ja lahendab konflikte; 9) lähtub oma tegevuses kaugematest eesmärkidest ja ettevõtte huvidest tervikuna; jälgib ja hoiab kvaliteeti ning töötab efektiivselt; on orienteeritud kliendi vajaduste rahuldamisele ja rahulolu saavutamisele; 10) kasutab ressursse, sh aega efektiivselt, jälgib protsessi jooksul tähtaegadest kinnipidamist; saabub tööle ja kohtumistele täpselt; jälgib tööeeskirju; 11) hoiab end pidevalt kursis konkurentide ja kolleegide tegevuse ning majanduses toimuvaga; näeb ja mõistab ettevõtte uusi ärivõimalusi; arvestab protsesside ja tegevuste finantsilist poolt; kontrollib kulusid; 12) hindab tööga kaasnevaid ohufaktoreid ja võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks, juhindudes keskkonnanõuetest; järgib tööprotsessis ohutusnõuete täitmist ning vastutab nende täitmise eest; hoiab korras oma töökoha; 13) annab õnnetusjuhtumi korral esmaabi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile ja tööandjale; 14) keelteoskus: valdab eesti keelt tasemel C1 ja üht võõrkeelt tasemel B2 (vt lisa 3); 15) kasutab arvutit baasmoodulites Arvuti põhitõed, Interneti põhitõed, Tekstitöötlus, Tabelitöötlus ja standardmoodulis Esitlus nõutud tasemel. (vt lisa 4). 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) juhistes kasutatavate mõistete tähendus; 2) taimede ladinakeelsed nimetused; 3) enamlevinud aiakultuurid ja nende sordid, seemnekasvatuse ja sordiaretuse põhimõtted (kloonsortide ja seemnetega paljundatavate sortide erinevused); enamlevinud umbrohtude liigitus; 4) aiakultuuride agrotehnoloogia; 5) ergonoomika, keskkonna- ja tööohutusnõuded ning jäätmekäitlus; 6) töövõtted ja -vahendid; 7) taimede anatoomia, füsioloogia ja süstemaatika; 8) aiakultuuride enamlevinud haiguste ja kahjurite liigitus, taimekaitse alused; 	

9) aianduses kasutatavate mehhanismide töö- ja hoolduspõhimõtted;
 10) komposteerimise (või kompostimajandus) ja jäätmekäitluse põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis loetletud kompetentside hindamise käigus.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	11-22052017-1.2/7k
2. Kutsestandardi koostajad	Madis Kahu, AS Sagro Leo-Kaupo Kivirand, FIE Lillekasvatus Tiina Paasik, Räpina Aianduskool Mihkel Saar, Hansaplant Aita Sauemägi, SA Innove Indrek Teder, Baltic Agro AS Elmar Zimmer, Seedri Puukool
3. Kutsestandardi kinnitaja	Toiduainetööstuse ja Põllumajanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	5
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	22.05.2017
6. Kutsestandard kehtib kuni	12.11.2017
7. Kutsestandardi versiooni number	7
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	6113 Aednikud, puukooli töötajad ja istikukasvatavad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Senior Gardener, level 5
Soome keeles	Kokenut puutarhuri
Vene keeles	Мастер садовод
C.3 Lisad	
Lisa 1	Töösad ja tööülesanded
Lisa 2	Kutsealaga seonduvad mõisted
Lisa 3	Keelte oskustasemete kirjeldused
Lisa 4	Arvuti kasutamise oskused